

**Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie Economische Zaken**

Rosmalen, 5 oktober 2026

Geachte commissie,

Ter voorbereiding op het rondetafelgesprek Toerisme op donderdag 8 oktober 2026 ontvangt u onderstaand de stellingen van Libéma met toelichting ten aanzien van blok 1, 2 en 3. Rekenend met twee pagina's per blok, heb ik gemeend dat 2,5 pagina voor 3 blokken geen overschrijding is.

Blok 1: Waarde creëren (economie, regio's en werkgelegenheid)

Stelling: "Recreatie en toerisme is een bedrijfstak die het verdient om zuinig op te zijn."

Argumenten ter onderbouwing van deze stelling zijn:

- Werkgelegenheid tgv recreatie en toerisme is substantieel. Met 781.000 banen en 5,4% van de totale werkgelegenheid in Nederland (*bron CBS 2025*).
- Bestedingen en werkgelegenheid tgv recreatie en toerisme zijn stabiel. Er is sprake van consumentenbestedingen van Nederlanders en buitenlanders in Nederland. In tijden van geopolitieke spanning is er extra vraag vanuit Nederland en omliggende landen. Dit stabiliseert onze economie.
- Toerisme en recreatie zorgen voor ontspanning en verbinden recreatief aanbod met cultuur, natuur en bezoek aan dorpen en steden, zowel regionaal als bovenregionaal. Toerisme is daardoor een maatschappelijke voorziening en voor een maatschappelijke voorziening geldt dat deze betaalbaar moet zijn. Zeker voor mensen met een laag en midden inkomen.
- Recreatie en toerisme dragen bij aan regionale en landelijke leefbaarheid.
- Recreatie en toerisme bieden ook werkgelegenheid aan mensen met een lager opleidingsniveau en afstand tot de arbeidsmarkt.

Suggestie: zie recreatie en toerisme als een maatschappelijke voorziening die betaalbaar moet zijn en belast deze sector niet met toeristenbelasting en gemakkelijker retributie, die niet zijn gemaximeerd en die, zoals oorspronkelijk bedoeld, geen enkele relatie meer hebben met de kosten die gemeenten aantoonbaar maken voor toerisme en recreatie.

Blok 2: Randvoorwaarden voor ondernemers (lasten, platforms en concurrentie)

Stelling 1: "Zie recreatie en toerisme als een maatschappelijke voorziening en niet als een fiscale melkkoe voor gemeenten en de landelijke overheid."

Argumenten ter onderbouwing van deze stelling zijn:

- Verhoging van het btw tarief voor hotels en bungalowparken tot 21% en de steeds vaker onvoorspelbare en onrealistische lokale heffingen uit hoofde van toeristenbelasting en gemakkelijker retributie, die niets meer van doen hebben met de kosten die voor toerisme en recreatie die door de betreffende gemeente worden gemaakt, maar dienen om gemeentelijke tekorten te dekken, zijn – naast een kafkaïes woud van wet- en regelgeving – de grootste bedreiging voor toerisme en recreatie in Nederland.
- Gerekend met een totale reissom van € 1.050 voor 7 nachten, met 5 personen in een bungalow met € 3 toeristenbelasting per persoon per nacht, betekent op de totale reissom € 105 toeristenbelasting (7 x 5 x 3) en € 164,43 btw (21% over € 945). In totaal is dit **25,7%** indirecte belasting. Als toeristenbelasting wordt verhoogd naar bijvoorbeeld € 5 per persoon, is het totaal aan indirecte belastingen **32%** van de reissom.

- De hoogte van indirecte belastingen voor recreatie en toerisme staat in Nederland in geen verhouding tot corresponderende indirecte belastingen in de ons omringende landen. Op termijn zorgt dit voor verplaatsing van short stay toerisme in Nederland naar short stay toerisme over de grens. Het effect van substantieel lagere prijzen over de grens is voor short stay toerisme groter dan voor tanken over de grens omdat consumenten voor substantieel voordeel voor short stay verder willen reizen dan voor voordeel op een volle tank.

Suggestie 1 is om in elk geval de btw op de bungalows terug te brengen naar 9% omdat bij bungalows geen sprake is van zakelijke overnachtingen en bij hotels wel. Toeristenbelasting bij bungalows weegt zwaarder omdat het aantal personen dat overnacht in een bungalow hoger is dan in een hotelkamer.

Suggestie 2 is om voor toeristenbelasting, zoals oorspronkelijk bedoelt, de wet- en regelgeving zo aan te passen dat de hoogte van de heffing in overeenstemming moet zijn met aantoonbare uitgaven die de gemeente voor toeristische bedrijven doet. Toeristische bedrijven moeten hun vastgoed investeringen terugverdienen in 15 – 20 jaar.

Als toeristenbelasting tot een constante en onvoorspelbare bedreiging wordt, maakt dit de wil en de mogelijkheid om te investeren in noodzakelijke vervangings- en uitbreidingsinvesteringen, stuk.

Stelling 2: “AI-agents, bijvoorbeeld MUSE, gaan de invloed van platforms breken. Op dit moment bedingen platforms de hoogste korting en rekenen ca. 20% commissie over de reissom na korting. AI-agents zorgen voor rechtstreekse boekingen van de consument bij hotels, bungalowparken, etc. en tasten daardoor de hegemonie van platforms aan.”

Dit kan voordeel opleveren voor de consument. Voordeel is dan wel dat AI neutraal blijft en zich niet laat sturen door de partij die hoogste bijdrage levert aan het betreffende platform.

Blok 3: Grenzen aan groei (leefbaarheid, duurzaamheid en draagkracht)

Stelling 1: “Toeristische bedrijven dragen bij aan leefbaarheid (zie stelling blok 1) en lenen zich bij uitstek voor versterking van natuur door landschapsinrichting.”

Door doelgericht te investeren in landschapsinrichting kunnen toeristische bedrijven bijdragen aan versterking van de natuur. Hieraan is door Beekse Bergen de afgelopen 25 jaar uitvoering gegeven. Op dit moment huisvest Beekse Bergen, naast uitheemse diersoorten, 164 vogelsoorten, 25 zoogdiersoorten, 4 soorten amfibieën, 2 soorten reptielen en 5 vleermuissoorten. Van deze soorten staan er 49 op de zogenaamde ‘rode’ lijst. Beekse Bergen laat zien dat recreatie en toerisme bij kunnen dragen aan behoud van zowel flora als fauna. Naast Beekse Bergen zijn er veel bedrijven in Nederland die dit ook doen.

Stelling 2: “Combinatie en integratie van dag- en verblijfstoerisme zorgt voor minder verkeersbewegingen en belasting van de openbare infrastructuur.” substantieel

Vanuit verblijfsrecreatie Beekse Bergen vinden per jaar zo’n 510.000 bezoeken plaats aan Safaripark Beekse Bergen en 179.000 aan Speelland Beekse Bergen. Omdat er sprake is van meerdaags verblijf zorgt dit voor structureel minder autobewegingen. Dit bevordert duurzaamheid, leefbaarheid en maatschappelijk draagvlak.

Deelvragen

In de stellingen en toelichtingen als antwoord op blok 1, 2 en 3 zijn de deelvragen 1, 2, 4, 5 en 7 - naar ik hoop - naar behoren beantwoord. Antwoord op deelvraag 3 “welke internationale toerismetrends de komende 10 jaar bepalend zijn voor toerisme in Nederland”, is als volgt.

- Wereldwijd zal de vraag naar onderscheidende en kwalitatief hoogwaardige toeristische voorzieningen toenemen.
- Door mogelijk langdurig geopolitieke spanning neemt de vraag naar toeristisch aanbod dicht bij huis toe ten koste van aanbod ver weg.

- Om ervoor te zorgen dat toeristische bestedingen van Nederlanders in Nederland en van buitenlanders in Nederland toenemen, moet het investerings- en exploitatieklimaat voor toeristische bedrijven in Nederland verbeteren t.o.v. aanbod in het ons omringende buitenland. Dit kan door:
 - a) Het btw-tarief voor bungalowparken en hotels in overeenstemming te brengen met het btw-tarief in de door ons omringende landen; Duitsland 7%, België 12% en Frankrijk 10%.
 - b) Een einde te maken aan de willekeur van lokale heffingen en door middel van wet- en regelgeving, toeristenbelasting en gemakkelijkhedenretributie te koppelen aan de daadwerkelijk door de gemeente gemaakte kosten.
 - c) Regelgeving voor vergunningen eenvoudiger, sneller en goedkoper te maken.
- Nederland is door bereikbaarheid en divers aanbod van historie, cultuur, natuur en toeristische dag- en verblijfsvoorzieningen uitermate geschikt voor short stay jaarrond toerisme voor Nederlanders en buitenlanders in Nederland. Ook bedrijven zijn professioneel en bieden innovatieve en kwalitatief hoogwaardige producten en diensten aan.
- Maak het bedrijven wel mogelijk om te blijven exploiteren en te investeren. Dat doe je niet als lokale heffingen het exploiteren en het terugverdienen van investeringen onzeker en daardoor onmogelijk maken.

Dank voor de mogelijkheid om onze visie op toerisme en recreatie kenbaar te mogen maken.

Dirk Lips,

Algemeen Directeur Libéma